

Lehdistötiedote 11.6.2010

Sosiaalisen nousun mahdollisuudet kaventuneet, pysyvät tuloerot kasvaneet

*Sosiaalinen nousu merkitsee siirtymistä suhteellisesti korkeammalle tulotasolle, tuloliikkuvuutta. Liikkuvuuden lisääntyessä voivat tuloerot tilapäisesti kasvaa. Seuraamalla henkilöiden tulokehitystä voidaan selvittää, onko viimeaikainen vuosittaisten tuloerojen voimakas kasvu seurausta tuloliikkuvuuden vai pysyvien tuloerojen kasvusta. Suomessa tuloliikkuvuus heikkeni 2000-luvulle siirryttäessä. Samalla pysyvyys alimpia tuloja saavassa väestökymmenyksessä lisääntyi. Muutos oli merkittävä työikäisillä kansalaisilla ja erityisesti alle 30-vuotiailla, todetaan tänään ilmestyneessä Eläketurvakeskuksen ekonomisti **Juha Rantalan** ja Palkansaajien tutkimuslaitoksen erikoistutkija **Ilpo Suoniemen** tutkimuksessa.*

Lisätietoja

*Erikoistutkija Ilpo Suoniemi, Palkansaajien tutkimuslaitos, puh. (09) 2535 7342, e-mail: ilpo.suoniemi@labour.fi
Ekonomisti Juha Rantala, Eläketurvakeskus, puh. 010 751 2251, e-mail: juha.rantala@etk.fi*

Korkea tuloliikkuvuus on hyvin toimivan kansantalouden tunnusmerkki. Sen vastakohtana on talous, jossa tulojakauma jähmettyy paikalleen vuodesta toiseen. Tuloliikkuvuutta tutkitaan mittaamalla tuloeroja: kuinka paljon väestön keskimääräiset tuloerot pienenevät, kun mittaus kohdistuu pidemmän aikavälin keskituloihin eikä yksittäisen vuoden antamiin tuloksiin?

Suomessa tulojakauman sisäinen liikkuvuus on ollut merkittävää. Gini-kertoimella mitattu tuloliikkuvuus oli 10,9 prosenttia vuosina 1995–1999, ts. tuloerot käytettävissä olevissa tuloissa pienenevät tämän verran, kun vuosittaisia tuloeroja verrattiin viiden vuoden keskituloihin. Liikkuvuuden taso vastasi tuolloin sitä, mitä Skandinavian maissa ja muissa matalien tuloerojen maissa mitattiin. Suomessa tuloliikkuvuus vähenee iän myötä ja erityisesti eläkkeelle siirtymisen yhteydessä.

Tuloliikkuvuudessa tapahtui muutos 2000-luvulle siirryttäessä. Tuloliikkuvuus väheni ja samalla pysyvyys alimpien tulojen väestökymmenyksessä lisääntyi. Tuloliikkuvuuden aleneminen oli merkittävä työikäisten ja erityisesti nuorten alle 30-vuotiaiden ryhmässä. Esimerkiksi työikäisten yli 50-vuotiaiden tuloliikkuvuus aleni samalle tasolle kuin 60–64-vuotiailla.

Tuloerojen kasvu ei ollut tilapäistä, vaan se näkyi myös verrattaessa pidempiaikaisia viiden vuoden keskituloja (1995–1999; 2000–2004). Vuoden 1993 verouudis-

tus, jossa pääomatulojen verotus eriytettiin ansiotulojen verotuksesta, alensi tuloverotuksen progressiivisuutta. Tämä vaikutti myös pysyviin tuloeroihin eikä pelkästään vuosituloihin. Pääomatulojen vaikutus pysyvien tuloerojen kasvuun oli samaa luokkaa kuin tuloerojen vaikutus, vaikka niiden tulo-osuus oli huomattavasti pienempi. Tulokset viittaavat siihen, että elinikäisten tulojen eli ns. elinkaari-tulojen erot ovat kasvaneet. ■

Julkaisu

*Ilpo Suoniemi ja Juha Rantala:
Income mobility, persistent inequality and age,
recent experiences from Finland
Palkansaajien tutkimuslaitos, Työpapereita 263,
Helsinki 2010.
ISSN 1795-1801*

*Eläketurvakeskus keskustelualoitteita 2010:6
ISSN-L 1795-3103
ISSN 1795-3103 (painettu)
ISSN 1797-3635 (verkkojulkaisu)*

*Julkaisu on saatavana pdf-muodossa Palkansaajien
tutkimuslaitoksen kotisivulta osoitteesta
<http://www.labour.fi/pttyopaperit.asp>*